

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра цивільного та господарського права

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан юридичного факультету

Олена ЯРА

“ ” 2026 р.

СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри цивільного та

господарського права

протокол № 10 від “15” червня 2026 р.

Завідувач кафедри цивільного та

господарського права

Олексій ПІДДУБНИЙ

РОЗГЛЯНУТО

Гарант ОП «ПРАВО»

Лілія ПАНЬКОВА

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

ПРАВО ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Галузь знань	08 Право
Спеціальність	081 «Право»
Освітня програма	«Право»
Факультет	юридичний
Розробник:	к. ю. н., доцент, доцент кафедри цивільного та господарського права Юлія КАНАРИК

Опис навчальної дисципліни **Право інтелектуальної власності**

Навчальна дисципліна «Право інтелектуальної власності» є вибірковою компонентною дисципліною освітньої програми. Актуальність її вивчення в умовах сьогодення пов'язана з динамічним розвитком інформаційних технологій в світі та необхідністю створювати, використовувати і захищати інноваційні результати інтелектуальної діяльності. Дисципліна охоплює фундаментальні положення, правові механізми захисту інтелектуальної власності, особливості охорони авторських і суміжних прав, патентного права, прав на торговельні марки, комерційні найменування та географічні зазначення.

Окрім теоретичної частини, курс передбачає практичне опрацювання актуальних кейсів, судової практики та міжнародних аспектів права інтелектуальної власності. Здобувачі набудуть компетенцій, які дозволять їм ефективно використовувати отримані знання у професійній діяльності, зокрема під час складання договорів про розпорядження майновими правами інтелектуальної власності.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	Бакалавр	
Спеціальність	081 Право	
Освітня програма	Право	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	вибіркова	
Загальна кількість годин	180	
Кількість кредитів ECTS	6	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-	
Форма контролю	екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Форма здобуття вищої освіти	
	денна	заочна
Курс (рік підготовки)	3	4
Семестр	5	7
Лекційні заняття	30 год.	6 год.
Практичні, семінарські заняття	30 год.	6 год.
Лабораторні заняття	-	-
Самостійна робота	120 год.	168 год.
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	4 год.	-

1. Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни «Право інтелектуальної власності» є формування у здобувачів вищої юридичної освіти навичок оволодіння сукупністю знань щодо особливостей правового регулювання правовідносин, що виникають у процесі набуття, здійснення, використання та охорони прав на об'єкти права інтелектуальної власності, з урахуванням національного законодавства, міжнародно-правових стандартів та потреб сучасної правозастосовної практики.\

Перелік навчальних дисциплін , які передують вивченню «Право інтелектуальної власності»
Теорія держави і права, Цивільне право, Адміністративне право

Набуття компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК) полягає у здатності розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі правничої діяльності.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК8. Здатність бути критичним і самокритичним

ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК12. Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми.

ЗК13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК3. Цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння її правової природи.

СК4. Здатність застосовувати Конвенцію про захист прав людини та основоположних свобод, а також прецедентну практику Європейського суду з прав людини.

СК5. Здатність застосовувати норми та інститути міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права.

СК7. Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.

СК8. Здатність застосовувати правові принципи та доктрини .

СК9. Здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності.

СК10. Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.

СК12. Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.

СК14. Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.

СК16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПН8. Застосовувати інститути міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права.

ПН9. Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій.

ПН13. Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.

ПН18. Застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.

ПН19. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.

ПН20. Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки. ПН 21. Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях.

2. Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма							заочна форма					
	тижні	усь ого	у тому числі					усь ого	у тому числі				
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
Модуль 1. Загальні положення права інтелектуальної власності та його інститути													
Тема 1. Загальні положення про право інтелектуальної власності	1	12	2	2	-	-	-	12	2	-	-	-	10
Тема 2. Джерела права інтелектуальної власності	2	12	2	2	-	-	-	12	-	-	-	-	12
Тема № 3. Державна система охорони та захисту інтелектуальної власності в Україні	3	12	2	2	-	-	-	12	-	2	-	-	10
Тема № 4. Авторське право та суміжні права	4	14	2	2	-	-	60	12	-	-	-	-	12
Тема № 5-6. Правова охорона винаходів і корисних моделей	5-6	28	4	4	-	-	-	16	2	-	-	-	14
Тема № 7. Правова охорона промислових зразків	7	14	2	2	-	-	-	12	-	-	-	-	12
Разом за модулем 1	92		14	14	-	-	60	76	4	2	-	-	70
Модуль 2. Правова охорона окремих об'єктів інтелектуальної власності													
Тема № 8. Правова охорона торговельних марок (знаків для товарів і послуг)	8	12	2	2	-	-	-	14	2	-	-	-	12
Тема № 9. Правова охорона комерційного (фірмового найменування)	9	11	2	2	-	-	-	12	-	-	-	-	12
Тема № 10. Правова охорона комерційної таємниці в Україні	10	9	2	2	-	-	-	12	-	-	-	-	12
Тема № 11. Правова охорона географічних зазначень	11	10	2	2	-	-	-	15	-	2	-	-	13
Тема № 12. Правова охорона комп'ютерних програм в Україні	12	9	2	2	-	-	-	12	-	-	-	-	12
Тема № 13. Право інтелектуальної власності на нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності	13	19	2	2	-	-	-	12		-	-	-	12
Тема № 14. Розпорядження майновими правами інтелектуальної власності	14	9	2	2	-	-	60	10	-	-	-	-	10

Тема № 15. Форми та способи захисту прав інтелектуальної власності	15	9	2	2	-	-	-	17	-	2	-	-	15
Разом за модулем 2	88		16	16	-	-	60	104	2	4	-	-	98
Усього годин	180		30	30	-	-	120	180	6	6	-	-	168

3. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Загальні положення про право інтелектуальної власності	2
2	Джерела права інтелектуальної власності	2
3	Державна система охорони та захисту інтелектуальної власності в Україні	2
4	Авторське право та суміжні права	2
5-6	Правова охорона винаходів і корисних моделей	4
7	Правова охорона промислових зразків	2
8	Правова охорона торговельних марок (знаків для товарів і послуг)	2
9	Правова охорона комерційного (фірмового найменування)	2
10	Правова охорона комерційної таємниці в Україні	2
11	Правова охорона географічних зазначень	2
12	Правова охорона комп'ютерних програм в Україні	2
13	Право інтелектуальної власності на нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності	2
14	Розпорядження майновими правами інтелектуальної власності	2
15	Форми та способи захисту прав інтелектуальної власності	2

4. Теми лабораторних (практичних, семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Загальні положення про право інтелектуальної власності	2
2	Джерела права інтелектуальної власності	2
3	Державна система охорони та захисту інтелектуальної власності в Україні	2
4	Авторське право та суміжні права	2
5-6	Правова охорона винаходів і корисних моделей	4
7	Правова охорона промислових зразків	2
8	Правова охорона торговельних марок (знаків для товарів і послуг)	2
9	Правова охорона комерційного (фірмового найменування)	2
10	Правова охорона комерційної таємниці в Україні	2
11	Правова охорона географічних зазначень	2
12	Правова охорона комп'ютерних програм в Україні	2
13	Право інтелектуальної власності на нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності	2
14	Розпорядження майновими правами інтелектуальної власності	2
15	Форми та способи захисту прав інтелектуальної власності	2

5. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Авторське право та суміжні права	60
2.	Розпорядження майновими правами інтелектуальної власності	60

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання

- усне або письмове опитування;
- співбесіда;
- тестування;
- захист наукових проєктів;
- пірінгове оцінювання

7. Методи навчання

- кейс-метод;
- метод проєктного навчання;
- метод навчання через дослідження;
- метод навчальних дискусій та дебат;
- метод командної роботи, мозкового штурму
- метод гейміфікованого навчання.

8. Оцінювання результатів навчання

Оцінювання знання здобувача вищої освіти за 100-бальною шкалою, яку переводить у національну оцінку згідно з чинним «Положенням про екзамени та заліки у НУБіП України»

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
Модуль 1. Загальні положення права інтелектуальної власності та його інститути		
Практична робота 1. Загальні положення про право інтелектуальної власності	Здобувач вищої освіти характеризує поняття, зміст і систему права інтелектуальної власності, відмінності між особистими немайновими та майновими правами; пояснює основні принципи правового регулювання інтелектуальної власності в Україні та світі; ідентифікує об'єкти інтелектуальної власності та визначає їх правову охорону відповідно до чинного законодавства; застосовує здобуті знання для аналізу правових ситуацій, пов'язаних з виникненням, охороною та захистом прав інтелектуальної власності.	5
Практична робота 2. Джерела права інтелектуальної власності	Здобувач розуміє систему джерел права інтелектуальної власності та їх ієрархію. Визначає основні національні нормативно-правові акти та міжнародні договори, що регулюють сферу інтелектуальної власності. Аналізує взаємозв'язок між міжнародним і національним регулюванням та здатен застосовувати відповідні джерела при розв'язанні правових ситуацій. Формує навички критичного підходу до тлумачення та застосування нормативно-правових актів у сфері інтелектуальної власності.	10

Практична робота 3. Державна система охорони та захисту інтелектуальної власності в Україні	Здобувач розуміє структуру та повноваження органів державної системи охорони і захисту прав інтелектуальної власності в Україні. Визначає функції центрального органу виконавчої влади, уповноваженого у сфері інтелектуальної власності, та інших установ, що забезпечують реалізацію державної політики у цій сфері. Оцінює ефективність діяльності державних інституцій з охорони прав інтелектуальної власності та механізмів їх взаємодії з суб'єктами права. Застосовує знання про інституційну систему для вирішення практичних ситуацій, пов'язаних із захистом прав інтелектуальної власності.	5
Практична робота 4. Авторське право та суміжні права	Здобувач розуміє зміст авторського права та суміжних прав, їх основні ознаки та правову природу. Визначає об'єкти авторського права і суміжних прав, суб'єктів правовідносин та обсяг їхніх правомочностей. Аналізує умови виникнення, здійснення та обмеження авторських і суміжних прав відповідно до чинного законодавства. Застосовує отримані знання для кваліфікації правовідносин у сфері авторського права, а також для вирішення практичних завдань щодо охорони і захисту відповідних прав.	10
Практична робота 5-6. Правова охорона винаходів і корисних моделей	Здобувач знає правові підходи до охорони винаходів і корисних моделей, а також вимоги до їх правової охороноздатності. Визначає порядок подання заявки, експертизи, одержання патенту та обсяг прав, що надаються патентом. Аналізує підстави для визнання прав на винахід чи корисну модель недійсними, а також механізми захисту прав патентовласника. Застосовує знання для вирішення практичних завдань, пов'язаних із створенням, використанням та охороною технічних рішень	10
Практична робота 7. Правова охорона промислових зразків	Здобувач розуміє правову природу промислового зразка як об'єкта права інтелектуальної власності та умови надання йому правової охорони. Визначає процедуру подання заявки, проведення експертизи та отримання свідоцтва на промисловий зразок. Аналізує обсяг прав, що надаються власнику свідоцтва, строки їх дії, підстави для припинення чи визнання недійсними. Застосовує отримані знання для вирішення практичних	10

	ситуацій, пов'язаних з охороною та захистом прав на промислові зразки.	
Аудиторний тест по темі: Правова охорона винаходів, корисних моделей та промислових зразків	Здобувачі продемонструють знання основних принципів правової охорони винаходів, корисних моделей та промислових зразків, зможуть розпізнати ключові положення законодавства. Тест допоможе виявити прогалини в розумінні теми та визначити аспекти, які потребують подальшого опрацювання.	10
Самостійна робота 1	Здобувач опанує основи законодавчого регулювання вільного використання творів та механізми захисту авторських прав, навчиться аналізувати правові норми, що визначають умови дозволеного використання творів, а також зможе оцінювати необхідність виплати авторської винагороди. Також він буде здатний ідентифікувати випадки, коли використання творів є правомірним без виплати винагороди, та пояснювати правові аспекти таких ситуацій	10
Модульна контрольна робота 1.	RH8,RH9,RH13, RH18,RH19,RH20,RH21	30
Всього за модулем 1		100
Модуль 2. Правова охорона окремих об'єктів інтелектуальної власності		
Практична робота 8. Правова охорона торговельних марок (знаків для товарів і послуг)	Здобувач розуміє сутність торговельної марки як засобу індивідуалізації товарів і послуг та її значення в господарському обігу. Визначає порядок надання правової охорони торговельним маркам, включаючи подання заявки, експертизу та реєстрацію. Аналізує обсяг прав, що надаються свідоцтвом, строки їх дії, підстави для припинення чи визнання недійсними. Застосовує знання для кваліфікації правовідносин у сфері використання торговельних марок і вирішення спорів щодо порушення прав на них.	10
Практична робота 9. Правова охорона комерційного (фірмового найменування)	Здобувач розуміє правову природу комерційного (фірмового) найменування як об'єкта права інтелектуальної власності та засобу індивідуалізації суб'єкта господарювання. Визначає умови набуття правової охорони фірмового найменування та межі здійснення відповідних прав. Аналізує колізії, що можуть виникати між правами на фірмове найменування та іншими об'єктами інтелектуальної власності. Застосовує знання для оцінки правомірності використання фірмових найменувань та захисту прав у разі їх порушення.	5

Практична робота 10. Правова охорона комерційної таємниці в Україні	Здобувач розуміє суть комерційної таємниці як об'єкта права інтелектуальної власності та умови її правової охорони відповідно до законодавства України. Визначає критерії, за яких інформація визнається комерційною таємницею, та способи її належного захисту в межах підприємства. Аналізує правові механізми запобігання неправомірному розголошенню чи використанню конфіденційної інформації. Застосовує знання для ідентифікації випадків порушення режиму комерційної таємниці та вибору правових засобів захисту.	5
Практична робота 11. Правова охорона географічних зазначень	Здобувач розуміє правову сутність географічного зазначення як об'єкта права інтелектуальної власності та його роль у комерційному позначенні товарів. Визначає умови надання правової охорони географічним зазначенням, порядок подання заявки, проведення експертизи та реєстрації. Аналізує обсяг прав, що надаються правовласнику, строки їх дії та особливості захисту прав у разі порушення. Застосовує отримані знання для оцінки правомірності використання географічних зазначень та вирішення практичних правових ситуацій.	10
Практична робота 12. Правова охорона комп'ютерних програм в Україні	Здобувач розуміє правову природу комп'ютерних програм як об'єктів авторського права відповідно до законодавства України. Він здатен аналізувати нормативно-правову базу, що регулює охорону програмного забезпечення, та визначати особливості режиму їх правової охорони, а також вміє застосовувати набуті знання для вирішення практичних питань, пов'язаних із правами на комп'ютерні програми, включно з укладенням договорів і захистом у разі порушення прав.	5
Практична робота 13. Право інтелектуальної власності на нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності	Здобувач знає правові механізми охорони сортів рослин, порід тварин і раціоналізаторських пропозицій відповідно до спеціального законодавства України. Він розуміє порядок набуття прав на сорт рослин через державну реєстрацію, процедуру визнання прав на породи тварин, а також умови визнання та стимулювання раціоналізаторських пропозицій на підприємствах. Здобувач здатен визначити коло прав суб'єктів щодо зазначених об'єктів, аналізувати договори	10

	про передачу таких прав та обґрунтовувати правову позицію у випадку їх порушення.	
Практична робота 14. Розпорядження майновими правами інтелектуальної власності	Здобувач розуміє зміст майнових прав інтелектуальної власності та основні способи їх розпорядження, включаючи передання виключних і невиключних прав. Він знає вимоги до укладення договорів про передачу прав інтелектуальної власності, зокрема авторських і ліцензійних договорів, та особливості їх правового регулювання, здатен аналізувати, складати та оцінювати такі договори з урахуванням вимог законодавства України та судової практики.	5
Практична робота 15. Форми та способи захисту прав інтелектуальної власності	Здобувач розуміє зміст та відмінності між формами захисту прав інтелектуальної власності: юрисдикційною та неюрисдикційною. Він знає способи захисту, передбачені цивільним, адміністративним і кримінальним законодавством, зокрема припинення порушення, відшкодування збитків, стягнення доходу, вилучення контрафактної продукції; здатен обґрунтувати вибір оптимального способу захисту в конкретній ситуації та застосовувати правові механізми для поновлення порушених прав.	10
Самостійна робота 2	Здобувач усвідомлює особливості правового регулювання нетрадиційних об'єктів інтелектуальної власності, зокрема сортів рослин, порід тварин і раціоналізаторських пропозицій. Вміє аналізувати зміст та обсяг прав, що виникають у зв'язку з набуттям охорони таких об'єктів, з урахуванням галузевої специфіки та норм чинного законодавства. Формує навички креативного мислення, укладаючи тематичний кросворд, демонструє здатність структурувати правові поняття та застосовувати набуті знання в інтерактивних формах освітньої діяльності.	10
Модульна контрольна робота 2.	RH8,RH9,RH13, RH18,RH19,RH20,RH21	30
Всього за модулем 2		100
Навчальна робота	$(M1 + M2)/2 \cdot 0,7 \leq 70$	
Екзамен	30	
Всього за курс	$(\text{Навчальна робота} + \text{екзамен}) \leq 100$	

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамени/заліки)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). Перескладання пропущених, з поважних причин, семінарських занять відбуваються 1 раз в тиждень в визначений викладачем день, що міститься на сайті кафедри.
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету). Здобувачі зобов'язані відвідувати практичні заняття, оскільки на них аналізується теоретичний матеріал та розглядаються практичні питання. Система оцінювання орієнтована на отримання балів за активне виконання завдань, що здатні розвинути практичні уміння та навички, з використанням отриманих історичних та теоретичних знань, чинного законодавства та судової практики

9. Навчально-методичне забезпечення:

- електронний навчальний курс «Право інтелектуальної власності» (на навчальному порталі НУБіП України Elearn) URL: <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1703>

- конспекти лекцій та їх презентації (доступні на навчальному порталі НУБіП України eLearn URL: <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1703>

- посилання на цифрові освітні ресурси:

1. Актуальні проблеми інтелектуальної власності в інформаційній сфері: Інформаційно-аналітичний дайджест. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. 2024. № 12 (грудень). 188 с. URL: https://nbuviap.gov.ua/images/informaciyni_vidanya/akt_problem_intelekt_vlasnosti/2024_Aktualni_problem_u_no12.pdf (дата звернення 30.05.2025)

2. Web-site Міністерства економіки України. Інтелектуальна власність. URL: <https://me.gov.ua/Tags/DocumentsByTag?lang=uk-UA&id=bb27fb37-4305-4686-9ea0-995d1c10f028&tag=DerzhavnaSluzhbaIntelektualnoiVlasnosti>

3. Web-site Державної системи правової охорони інтелектуальної власності. URL: <https://ukrpatent.org>

4. Web-site Державної організації «Українське агентство з авторських та суміжних прав». URL: <https://uacrr.org/>

5. Web-site Всесвітньої організації інтелектуальної власності. URL: <https://www.wipo.int/portal/en/index.html>

6. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua>

7. Спеціальна інформаційна система УКРНОІБІ. URL: <https://sis.nipo.gov.ua/uk/search/simple> -

8. Міжнародна патентна класифікація (МПК-2023.01). URL: <https://base.uipv.org/mpk2009/index.html?level=c&version=2> (дата звернення: 14.07.2023)

підручники, навчальні посібники, практикуми:

1. Інтелектуальна власність та патентознавство [Електронний ресурс] : навч. посіб. для здобувачів ступеня магістра за технічними спеціальностями. 4-те вид., переробл. і доповн. / І. О. Мікульонюк ; КПП ім. Ігоря Сікорського. Київ : КПП ім. Ігоря Сікорського, 2023. 234 с.

2. Інтелектуальна власність. Підручник. Л.М. Попова., А.В. Хромов, І.В. Шуба: Харків, «Федорко», 2021, с. 262.

3. Мікульонюк І. О. Оформлення заявки на винахід і заявки на корисну модель: навч. посіб. Київ: КПП ім. Ігоря Сікорського, 2023. 156 с. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/60631> (дата звернення 31.05.2025)

4. Мікульонюк І. О. Складання та подання заявки на винахід і заявки на корисну модель : навч. посіб. Київ : КПП ім. Ігоря Сікорського, 2021. 116 с. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/39745> (дата звернення 31.05.2025).

5. Право інтелектуальної власності : підруч. / О. С. Юнін, К. Р. Резворович, М. П. Юніна та ін. Дніпро : Дніпров. держ. ун-т внутр. справ, 2025. 148 с

6. Харитонova О. І., Харитонов Є. О., Ківалова Т. С., Дмитришин В. С., Кулініч О. О. та ін. Право інтелектуальної власності : підручник. К. Юрінком Інтер. 2021. 540.

- методичні матеріали щодо вивчення навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм здобуття вищої освіти:

1. Канарик Ю. С. Методичні рекомендації для підготовки до практичних занять з дисципліни «Патентне право» для здобувачів, які навчаються за освітньо-професійною програмою підготовки «Магістр» зі спеціальності D8 «Право» денної форми навчання. 2025. 199 с.

2. Methodological recommendations for lectures and seminars in the discipline «Intellectual property law» for students of the bachelor's degree program of specialty D8 «Law»/Compilers: Y.S. Kanaryk. 2025. 200 p.

3. Канарик Ю.С., Піддубний О.Ю., Ткачук О.П. «Методичні рекомендації для підготовки до практичних занять з дисципліни «Право інтелектуальної власності» для студентів, які навчаються за освітньо-професійною програмою підготовки бакалаврів зі спеціальності 081 «Право» заочної форми навчання. 2024. 150 с.

4. Методичні рекомендації з проведення судових експертиз та експертних досліджень промислових зразків : науково-практ. посіб. / за наук. ред. Дорошенка О. Ф.; НДІ інтелектуальної власності НАПрН України. К. : Інтерсервіс, 2021. 56 с. URL: https://drive.google.com/file/d/1RpO4gixySgPsd3Rwz00lUGd2KT-Kq_NY/view

5. Методичні рекомендації з окремих питань проведення експертизи заявки на знак для товарів і послуг: Наказ Державного підприємства "Український інститут промислової власності" від 07.04.2014

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Андросук Г.О. Штучний інтелект і інтелектуальна власність: проблеми регулювання: науково-практичне видання. НДІ ІВ НАПрН України. К.: Інтерсервіс, 2022. 204 с. URL: https://drive.google.com/file/d/16iKa1L06y1zeWakzNeFECmtpOP_oqy8c/view (дата звернення 31.05.2026)
2. Інтелектуальна власність як складова системи забезпечення національної безпеки: монографія / за науковою редакцією д.е.н., проф., академіка АТН України та УАН О. Б. Бутнік-Сіверського: кол. авторів: Г. О. Андросук, О. О. Бакалінська, Ю. Л. Борко, О. Б. Бутнік-Сіверський, О. Б. Зайківський, Л. І. Роботягова, О. О. Тверезенко. К.: НДІ ІВ НАПрНУ, 2023 К. : Інтерсервіс, 2024. 528 с. URL: <https://drive.google.com/file/d/1rKf9hlL5OUgAkFqD-yzyyVuvdHlkhvz/view> (дата звернення 01.06.2025)
3. Інтелектуальна власність у креативних індустріях: монографія / за ред. д.ю.н. А. С. Штефан; Науково-дослідний інститут інтелектуальної власності НАПрН України. К., Інтерсервіс, 2024. 232с. URL: <https://drive.google.com/file/d/1eGtXLa0yvAXyg-EOAJPIhAODnXUydt0/view> (дата звернення 01.06.2025)
4. Канарик Ю. С., Філоненко В. В. Особливості патентування секретних винаходів в Україні та аналіз зарубіжного досвіду. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2020. № 8. С.90-93.
5. Канарик Ю. С., Козирь А. А. Актуальні питання охорони комп'ютерних програм в Україні. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2020. № 7. С.96-98.
6. Канарик Ю. С., Коляда М. Ю. Особливості захисту прав інтелектуальної власності в агросфері. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2020. № 7. С. 99-101.
7. Канарик Ю. С., Суржок Б. Г. Захист патентних прав та прав ноу-хау. *Юридичний бюлетень*. 2020. Вип. 16. С. 100-105.
8. Канарик Ю.С., Панькова Я.В. Цивільно-правова охорона фотографічних творів як об'єктів авторського права. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2021. № 9. С. 68-71
9. Канарик Ю.С., Котлярова М.О. Захист прав інтелектуальної власності в соціальних мережах: окремі аспекти. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2021. № 9. С. 68-71.
10. Канарик Ю. С., Носінський В. І. Договори щодо розпорядження майновими правами на об'єкти патентного права та ноу-хау: новели законодавства. *Міжнародний науковий журнал "Інтернаука"*. Серія: "Юридичні науки". 2021. № 10. URL: <https://doi.org/10.25313/2520-2308-2021-10-7599>.
11. Канарик Ю.С. Роль держави в забезпеченні охорони інтелектуальної власності: публічно-правовий аспект. *Науковий вісник Ужгородського Національного Університету*. Випуск 77. Серія Право. Частина 1. 2025. С.217-222.
12. Канарик Ю.С. Публічно-правова охорона комерційної таємниці. *Науковий вісник Ужгородського Національного Університету*. Випуск 89. Серія Право. Частина 1. 2025. С.337-342.
13. Канарик Ю.С. Адміністративні процедури захисту прав інтелектуальної власності в Україні. *Академічні візії*. Випуск 45. 2025. <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/2112/1985>
14. Канарик Ю.С., Піддубний О.Ю., Слюсаренко С.В. Сутність публічного контролю у сфері інтелектуальної власності. *Наукові записки*. Серія: *Право*. 2025. № 19. С.281-285. <https://pravo.cusu.edu.ua/index.php/pravo/article/view/671/700>.
15. Канарик Ю. С., Слюсаренко С. В. Публічно правова охорона інтелектуальної власності в умовах воєнного стану – правові виклики та механізми адаптації. *Міжнародний науковий журнал "Інтернаука"*. Серія: "Юридичні науки". 2026. № 2. <https://doi.org/10.25313/2520-2308-2026-2-11919>
16. Канарик Ю.С., Слюсаренко С.В. Правова характеристика принципів публічного контролю у сфері охорони об'єктів інтелектуальної власності. *Сучасна доктрина права*. № 3 (97). 2026.
17. Кісіль Н.В. Як зареєструвати авторське право. URL: <https://www.kisil-nv.com/2023/02/01/%d1%8f%d0%ba-%d0%b7%d0%b0%d1%80%d0%b5%d1%94%d1%8>

[1%82%80%83%b2%b0%82%b8-%81%b2%be%94-%b0%b2%82%be%80%81%8c%ba%b5-%b0%bf%80%b0%b2/](https://drive.google.com/file/d/1WGfL2vgShkzvzZhZntb06c3VzduPZ3cB/view) (дата звернення 01.05.2025)

18. Правова охорона інтелектуальної власності в умовах євроінтеграційних процесів в Україні: колективна монографія за наук. ред. д.ю.н., проф. Н. Мироненко. К. : Інтерсервіс, 2023. 468 с. URL: <https://drive.google.com/file/d/1WGfL2vgShkzvzZhZntb06c3VzduPZ3cB/view> (дата звернення 31.05.2025)

19. Розпорядження майновими правами інтелектуальної власності: збірник типових форм договорів та коментар до них / колектив авторів; за наук. ред. Н. М. Мироненко. Ê. : НДІ ІВ НАПрН України, 2019. 96 с. URL: https://drive.google.com/file/d/1AKHYElmCT6IWVT1gTgEFtHYYNt_23zS/view (дата звернення 01.05.2025)

20. Судова експертиза об'єктів інтелектуальної власності: теорія і практика: науково-практ. збірн.; НДІ інтелектуальної власності НАПрН України. Випуск 7. К.: Інтерсервіс, 2021. 164 с. URL: http://ndiiv.org.ua/Files2/vydannia_2021/21.01_Sudova_7.pdf

21. Юридична відповідальність за порушення прав інтелектуальної власності: матеріально-правовий та процесуально-правовий аспекти (колективна монографія); за наук. ред. Мироненко Н. М.; Науково-дослідний інститут інтелектуальної власності НАПрН України. К. : Інтерсервіс, 2022 . 252 с. URL https://drive.google.com/file/d/1lmng_ouzdYJd5eMAM48kaORJqO_quqc6/view